

[3.53] Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὄδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδειῖξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὧ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου».

[3.54] Ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἔνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην· ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἡγουμένου αὐτῶν Σατύρου τοῦ θρασυτάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας· «Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον.

[3.55] Ὑμεῖς δὲ λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες [οἱ ἔνδεκα] οὗ δεῖ τὰ ἐκ τούτων πράττετε» Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν, εἶλκε μὲν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὁ Σάτυρος, εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρέται. Ὁ δὲ Θηραμένης ὥσπερ εἰκὸς καὶ θεοὺς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γινόμενα. Ἡ δὲ βουλή ἡσυχίαν εἶχεν, ὁρῶσα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις ὁμοίους Σατύρω καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου πλήρες τῶν φρουρῶν, καὶ οὐκ ἄγνοοῦντες ὅτι ἐγχειρίδια ἔχοντες παρῆσαν.

[3.56] Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε. Λέγεται δ' ἐν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ. Ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμῶξοιτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· «Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμῶξομαι;» καὶ ἐπεὶ γε ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κώνειον ἔπιε, τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοτταβίσαντα εἰπεῖν αὐτόν· «Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ». Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα οὐκ ἀξιόλογα, ἐκεῖνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν, τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος μῆτε τὸ φρόνιμον μῆτε τὸ παιγνιώδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.

Μετάφραση

Καὶ οὐκ ἀγνοῶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς,
Και δεν αγνωώ αυτό, εἶπε, μα τους Θεούς,

ὅτι ὄδε ὁ βωμός, οὐδέν ἀρκέσει μοι,
ὅτι αυτός εδώ ο βωμός, δε θα βοηθήσει καθόλου εμένα,

ἀλλὰ βούλομαι ἐπιδείξαι καὶ τοῦτο,
αλλά θέλω να αποδείξω και αυτό,

ὅτι οὗτοι εἰσὶ οὐ μόνον ἀδικώτατοι περὶ ἀνθρώπους
ὅτι αυτοί είναι όχι μόνο πάρα πολύ άδικοι απέναντι στους ανθρώπους

ἀλλὰ καὶ ἀσεβέστατοι περὶ θεοὺς.
αλλά και πάρα πολύ άσεβείς απέναντι στους θεούς.

Θαυμάζω μέντοι ὑμῶν, ἔφη, ὧ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί,
Απορώ όμως με εσάς, εἶπε, άντρες καλοί και έντιμοι,

εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς,
αν δε θα βοηθήσετε τους εαυτούς σας,

καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα οὐδέν εὐεξαλειπτότερον
και μάλιστα αν και γνωρίζετε ὅτι το δικό μου ὄνομα καθόλου πιο εύκολα δε διαγράφεται

ἢ τὸ (ὄνομα) ἐκάστου ὑμῶν».·
απ' ὅτι (το ὄνομα) του καθενός από σας».

Ἐκ δὲ τούτου ὁ μὲν κήρυξ τῶν τριάκοντα ἐκέλευσε
Και μετά από αυτό ο κήρυκας των τριάκοντα κάλεσε

τοὺς ἔνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην·
τους έντεκα να συλλάβουν το Θηραμένην·

εἰσελθόντες δὲ ἐκεῖνοι σὺν τοῖς ὑπηρέταις,
και όταν μπήκαν μέσα εκείνοι μαζί με τους υπηρέτες,

ἠγουμένου αὐτῶν Σατύρου
έχοντας επικεφαλής τους το Σάτυρο

τοῦ θραсуτάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας·
τον πιο θρασύ και τον πιο αναιδή, εἶπε ο Κριτίας·

«Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη,
«Παραδίδουμε σε σας, εἶπε,

τουτονὶ Θηραμένην κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον.
αυτόν εδώ το Θηραμένη που έχει καταδικαστεί σύμφωνα με το νόμο.

Ἵμεῖς δὲ [οἱ ένδεκα] λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οὓς δεῖ
Κι εσεῖς οι έντεκα αφού (τον) συλλάβετε και αφού τον οδηγήσετε όπου πρέπει

πράττετε τὰ ἐκ τούτων».
κάνετε τα περαιτέρω».

Ὡς δὲ εἶπεν ταῦτα, ὁ Σάτυρος εἶλκε μὲν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ,
Και μόλις εἶπε αυτά, ο Σάτυρος τον έσυρε από το βωμό,

εἶλκον δὲ οἱ ὑπηρέται. Ὁ δὲ Θηραμένης ὥσπερ εἰκὸς (ἦν)
τον έσυραν και οι υπηρέτες. Και ο Θηραμένης όπως ακριβώς ήταν φυσικό

ἐπεκαλεῖτο καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γιγνόμενα.
επικαλούνταν και θεούς και ανθρώπους να βλέπουν αυτά που γίνονταν.

Ἡ δὲ βουλὴ εἶχεν ἡσυχίαν,
Και οι βουλευτές παρέμεναν αδρανείς,

ὁρῶσα καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις (ὄντας) ὁμοίους Σατύρω
επειδή έβλεπαν και αυτούς κοντά στα κιγκλιδῶματα ότι ήταν όμοιοι με το Σάτυρο

καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου (ὄν) πλήρες τῶν φρουρῶν,
και το χώρο μπροστά στο βουλευτήριο ότι ήταν γεμάτος από φρουρούς,

καὶ οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι παρήσαν ἔχοντες ἐγχειρίδια.
και επειδή δεν αγνοούσαν ότι παρευρίσκονταν έχοντας ξιφίδια.

Οἱ δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς
Και αυτοί οδήγησαν τον άνδρα μέσα από την αγορά

δηλοῦντα μάλα μεγάλη τῆ φωνῇ οἷα ἔπασχε.
ενώ φώναζε με πολύ δυνατή φωνή τι λογής πάθαινε.

Λέγεται δ' ἐν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ.
Λέγεται όμως ένας λόγος και αυτός δικός του.

Ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμῶξοιτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο·
Μόλις εἶπε ο Σάτυρος ότι θα θρηνήσει, αν δε σιωπάσει, απάντησε.

«Ἄν δὲ σιωπῶ, ἔφη, ἄρ' οὐκ οἰμῶξομαι;»
«Και αν σιωπάσω, εἶπε, άραγε δε θα θρηνήσω;»

καὶ ἐπεὶ γε ἔπιε τὸ κώνειον ἀναγκαζόμενος ἀποθνήσκειν,
και όταν βέβαια ήπιε το κώνειο καθώς αναγκαζόταν να πεθάνει,

ἔφασαν εἰπεῖν αὐτόν
έλεγαν ότι εἶπε αυτός

ἀποκοτταβίσαντα τὸ λειπόμενον·
αφού πέταξε μακριά (όπως στο παιχνίδι «κότταβο») ό,τι απέμεινε

«τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ Κριτίᾳ.»
«αυτό ας είναι για τον όμορφο Κριτία».

Καὶ οὐκ ἀγνοῶ μὲν τοῦτο, ὅτι ταῦτα οὐκ (ἐστί) ἀποφθέγματα ἀξιόλογα
Και δεν αγνοώ από τη μια αυτό, ότι αυτά δεν είναι αποφθέγματα αξιόλογα,

κρίνω δὲ ἀγαστόν ἐκεῖνο τοῦ ἀνδρὸς,
κρίνω ὅμως θαυμαστό ἐκεῖνο (το προτέρημα) του άντρα

τὸ παρεστηκότος τοῦ θανάτου μήτε τὸ φρόνιμον
το ὅτι αν και πλησίαζε ο θάνατος οὔτε η αυτοκυριαρχία

μήτε τὸ παιγνιώδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.
οὔτε το χιούμορ ἔλειπε ἀπὸ την ψυχή.

arxaia-latinika.gr